

STÓRT FORVITNI UM MONOLOGIN

- Ævisøgan um monologin verður aldri endurprentað, eins og eg sjálvur aldri verið endurreistur, sigur hævundurin

Bókin, sum kallast "Ævisøgan um monologin Olaf S. Thomsen", vekir forvitni. Henda bók má sigast at vera nakað serstakt, tí tú (ella eg) vita ikki, hvør hævundurin er. Samskipti, sum undirritaði, ið hefur skrivað hesa grein, hefur havt við hævundan, hefur verið um teldupost – oguttan at vita, hvør hævundurin er. Tískil byggir henda grein á spurningar og svar.

Mín viðmerking/ spurningur:

Tá eg lesi tað, tú skrivar um bók tína, gerist eg forvitin og hugs... Hvussu mong vita, hvør hævundurin til Olaf S. Thomsen er - ella hvussu duldur er hævundurin í veruleikanum?

Svar:

- Mín familja er ikki av teimum størstu, men tey kenna meg væl, hóast sambandið er sera avmarkað. Tað er als eingin, ið kennir meg sum hævund, tí hetta er fyrstu ferð, at skrift mín verður send í umfer millum fremmandafólk at kráma uppá. Fyri mongum árum síðan tók eg ta avgerð at skerja mítt samband til umheimin. Eg havi ikki starv, onkran einstakan frænda, og tí er mín skari sera avmarkaður. Eg royni at halda meg duldan.

Mín viðmerking/ spurningur:

Tú sigur í viðmerking til bók tína soleiðis "...um eg skuldi verið so óheppin, at deyðin bankar á dyrnar í dag, so fær hann meg ikki við sær í fullum líki. Eg havi seinastu tíðina umskapað meg til blaðsíðurnar, ið nú verða útgivnar, og kann tí liva víðari um ævir..."

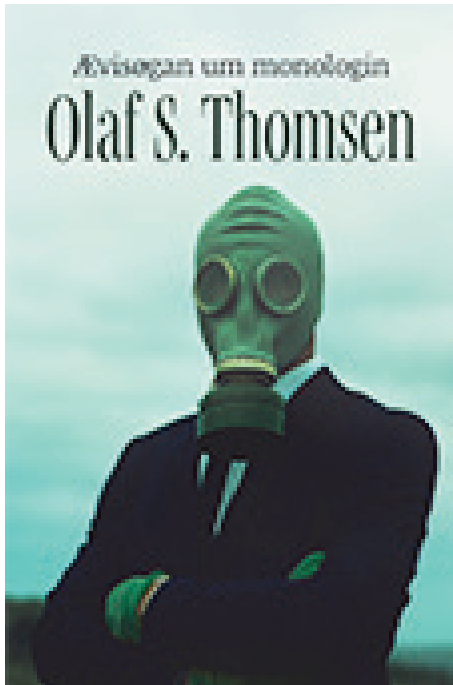
Men, fær lesarin nakrantíð at vita, hvør hævundurin til bókina er?

Svar:

- Lesarin fer at kenna meg betur enn nakar eftir loknan lestur. Og tey, sum ynskja at liva eins og eg, tey fara at kenna meg. Tey fari eg at hitta, tí tann, sum lesur bókina, veit hvar eg eri at finna - og nær.

Mín viðmerking/ spurningur:

Tú sigur eisini í viðmerking til bók tína soleiðis: "...Olaf hefur alt sitt tilkomna lív livað

eina heldur friðarliga og lítillátta tilveru við frástøðu frá øðrum fólki. Flestu vildu rópt hann einabúgva..."

Hví mundi Olaf S. Thomsen velja at liva í frástøðu frá øðrum fólki og gerast einabúgvi?

Svar:

- Tann gløggi lesarin, ið lesur millum linjurnar í bók míni, fer at skilja mítt val. Lívið sum leysafæ í einum deyðsbúgvi er als ikki innihaldsleyst. Uttan at avdúka ov nógv, so eru mínar royndir við fólki heldur negativar. Man er blivin ov ofta svikin. Serliga av sínum nærmastu. Í mínum yngri árum livdi eg saman við konufólki, og hvør tann einasta av teimum sveik meg. Einsemi hefur á hesum øki sínar praktisku fyrimunir.

Mín viðmerking/ spurningur:

Kann tað hugsast, at lívið hjá Olafi S. Thomsen fer at broytast, nú bókina kemur út... eg hugs, um hævundurin kanska fer at søkja felagsskapin meira nú enn áður?

Svar:

- Mín ætlan er, at bókina einans verður prentað í avmarkaðari nøgd. Hon verður aldri endurprentað, eins og eg sjálvur aldri verið endurreistur. Sum svangi ormurin leiti eg mær nú leiðina inn aftur í súreplið - inn í holið, har tað einans er rúm fyri einari veru. Og tað er mær. Eg havi verið ov leingi úti í frísku luftini. Har er ikki gott at vera. Tí er ævisøgan um monologin tað einasta verkið, eg fari at geva út. Tó undantikið nakrar longri reglur, ið eru testamenteraðar einum av bókaforløgnum. So kann tað forlagið avgera, um tað skal á prent, tá eg hvørvi handan sjón, sigur hævundurin aftan fyri bókina um monologin Olaf S. Thomsen.

vilmund@sosialurin.fo

40 BØKUR Í ÁR

- Hetta er helst besta árið hjá Sprotanum higartil, sigur forlagsstjórin, Jonhard Mikkelsen

Hvussu ber tað til, at eitt føroyskt forlag kann geva næstan eiga bók út um vikuna? Hetta undrar, men tað ber til hjá Sprotanum í Vestmanna.

Aftrat bókaútgávu, stjórnar forlagið eisini einari stórari Máltænastudeild umframt Orðabókapallinum, sum øll kenna.

Men, hvussu nógv fólk starvast hjá Sprotanum, spyrja vit forlagsstjóran?

- Tað er eitt sindur trupult at siga, tí tey allarflestu arbeiða sum friyrkisfólk, men samantalt munnu vit vera um 20 fólk, sigur forlagsstjórin.

Hvar eru so hesi fólkin, sum starvast fyri Sprotan?

- Sprotin er so mikið nútíðarligur, at vit hava einki savnað arbeiðspláss, men sita spjadd um alt landið – í Klaksvík og Havn, á Strondum og Velbastað, umframt í Danmark, Onglandi og Týsklandi.

Jonhard Mikkelsen vísir á, at alt fer so ella so ígjøgnum hævudsstöðina í Vestmanna og grafisku deildina í Klaksvík.

- Men, vit hittast øll av og á til ein bita, leggja meira til rættis og geva hvørjum øðrum íblástur. So, hóast teinurin er langur millum fólk, er Sprotin ein væl samansjóðað eind, leggur hann aftrat.

Men, fáast so øll við bøkur?

- Nei, nei – Sprotin er eisini annað enn bókavirki. Vit hava eina rímliga stóra Máltænastu, har vit týða og rættlesa nógv tilfar fyri virki og stovnar úr fleiri málum, og tað eru fleiri fólk, sum arbeiða við tí partinum hvønn dag. Vit hava eisini eina Skeiðtænastu, har vit læra fólk at stava og skriva føroyskt.

Jonhard Mikkelsen sigur, at Sprotin hefur eisini nakrar ritstjórar, sum dagføra orðabókurnar hvønn dag.

- So eru tað bókurnar, vit gera. Tað gongur altíð drúgv tíð frá tí, at eitt handrit kemur inn, verður ritstjórnað, rættlisið, umbrotið, fær góða kápu og verður prentað, til tað kemur út sum bók. Tað merkir, sigur forlagsstjórin, at fleiri lið arbeiða samstundis, og fleiri bøkur eru í framleiðslu samstundis.

Men, hvussu kann forlagsstjórin stýra øllum hesum?

- Alt arbeiðið er skipað í deildir, hvør við sínum leiðara. Máltænastan hefur sín, rættlesturin hefur sín, grafiska deildin, sum eisini umsitur heimasíðuna, hefur sín - og so eru tað fólkin, ið varpa ljós á framleiðsluna, eitt nú við tiltøkum sum Orð og Tónum á Reinsarinum í Havn og øðrum tiltøkum, sum vera fyriskipað kring landið.

Vit spurdu eisini Jonhard Mikkelsen, hvat er sermerkt við bókaárinum í ár?

- Eitt, sum serliga er at fegnast um í ár, er, at 21 av bókunum eru upprunaføroyskar bøkur. Tað er fyri ein part skaldsøgukappingini fyri at takka, men her eru nýggjar stuttsøgur, fleiri skaldsøgur og ævisøgur. Sjaldsama gott úrval, sum alt ber boð um, at vit styrkna sum skrivandi tjóð.

Forlagsstjórin vísir á, at tað tyngsta takið var VINALIGA, sum er stóra brævaskiftið millum William Heinesen og Jørgen-Frantz Jacobsen.

- Hetta er stórverk í tveimum bindum, sum telur 1200 síður.

Men, Sprotin hefur eisini fleiri týdd stórverk.

- Eg kann nevna Ljós heimsins eftir Halldór Laxness, sum eru fyra bøkur, ið ganga undir hesum heitinum. Stórverkið Drúgva ferðin, sum Jóhs. V. Jensen fekk Nobelheiðursløn fyri, er eisini týtt umframt mangt annað forvitnisligt.

Verður Sprotin við á bókadøgum í Norðurlandahúsinum um vikuskiftið?

- Ja, tað verða vit, og tá hava vit sjálvandi eisini allar bøkurnar í við. Sum nakað serligt í ár fáa vit høvið at hava fimm tær dýrastu bøkurnar við sum tilboð, og tær fara vit at selja við rættiliga stórum avslátttri. Hetta verður soleiðis eitt fint høvi at loysa stóru jólagávuuppgávuna, sigur forleggjarin á Sprotanum, Jonhard Mikkelsen, brosandi.

vilmund@sosialurin.fo

STØRSTA ÚRVALIÐ
AV **BORÐSPØLUM**
TIL BØRN OG VAKSIN

